

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind invențiile de serviciu

Capitolul I

Domeniul de aplicare și definiții

Art.1. - (1) Prezenta lege se aplică invențiilor create de un inventator individual sau de un grup de inventatori atunci când inventatorul individual sau cel puțin un membru al grupului de inventatori este salariat al unei persoane juridice:

- a) de drept privat;
- b) de drept public.

(2) Prezenta lege se aplică invențiilor prevăzute la alin. (1) care pot fi protejate prin brevet de invenție sau prin model de utilitate înregistrat.

Art.2. - (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) *salariat* – orice persoană fizică ce prestează, în temeiul unui contract individual de muncă, o activitate remunerată pentru și sub autoritatea unei persoane din cele prevăzute la art.1 alin.(1);

b) *angajator* – orice persoană juridică ce se încadrează în una din categoriile prevăzute la art.1 alin. (1);

c) *consilier în proprietate industrială al angajatorului* – persoana fizică salariată, atestată, care își desfășoară activitatea potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr.66/2000 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier în proprietate industrială, republicată.

(2) Expresia „activitate de cercetare-dezvoltare” are înțelesul prevăzut la art.2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul II

Invenții de serviciu

Art.3 – (1) Invențiile de serviciu sunt invențiile prevăzute la art.1, care îndeplinesc următoarele condiții:

a) au rezultat în exercitarea atribuțiilor de serviciu ale inventatorului, încredințate în mod expres în cadrul contractului individual de muncă și în fișa postului sau stabilite prin alte acte obligatorii pentru inventator, care prevăd o misiune inventivă;

b) s-au obținut, pe durata contractului individual de muncă, precum și pe o perioadă de minimum 2 ani de la încetarea acestuia, după caz, prin cunoașterea sau utilizarea experienței angajatorului, prin folosirea mijloacelor materiale ale angajatorului, urmare pregătirii și formării profesionale dobândită de inventatorul salariat prin grija și pe cheltuiala angajatorului, ori prin utilizarea unor informații rezultate din activitatea angajatorului sau puse la dispoziție de acesta.

(2) Misiunea inventivă prevăzută la alin.(1) lit.a) va stabili domeniul tehnologic în care se încadrează problema sau problemele tehnice pentru a căror rezolvare inventatorul salariat trebuie să aducă o contribuție creativă corespunzător atribuțiilor de serviciu.

Art.4 – (1) Angajatorul are competența de a stabili cu privire la încadrarea sau nu a unei invenții realizată de către un salariat în categoria invențiilor de serviciu și de a aprecia cu privire la tipul invenției de serviciu, în raport de situațiile prevăzute la art.3 alin.(1).

(2) Salariatul care creează o invenție, are obligația să comunice de îndată angajatorului o prezentare a invenției, în care să arate problema tehnică rezolvată cu date suficient de clare pentru a defini invenția și condițiile în care invenția a fost creată, astfel încât angajatorul să-și poată exercita competența prevăzută la alin.(1).

(3) În lipsa altor prevederi în regulamentul intern al angajatorului, în termen de 4 luni de la primirea comunicării prevăzută la alin.(2), angajatorul înștiințează inventatorul salariat asupra încadrării invenției în categoria invențiilor de serviciu și dacă revendică dreptul asupra acesteia.

(4) În termen de 2 luni de la înștiințarea făcută de angajator, conform prevederilor alin.(3), inventatorul poate contesta modul de încadrare a invenției sale de către angajator, la instanța judecătorească competentă, potrivit dreptului comun.

Art.5 – (1) Dreptul asupra invențiilor prevăzute la art.3 alin.(1) lit.a) aparține angajatorului.

(2) Dreptul asupra invențiilor prevăzute la art.3 alin.(1) lit.a) aparține angajatorului, în absența unei prevederi contractuale contrare, dacă acesta este persoană de drept public și are în obiectul de activitate cercetarea – dezvoltarea.

(3) Dreptul asupra invențiilor prevăzute la art.3 alin.(1) lit.b) aparține inventatorului salariat, dacă angajatorul este persoană de drept privat sau de drept public ce are în obiectul de activitate cercetarea – dezvoltarea și nu revendică invenția în condițiile art. 4 alin.(3).

(4) Dreptul asupra invențiilor prevăzute la art.3 alin.(1) create de salariați ai unui angajator care este persoană de drept public și nu are în obiectul de activitate cercetarea – dezvoltarea aparține inventatorului salariat.

(5) Dreptul asupra invențiilor create de salariați și care nu se încadrează în nici una din situațiile prevăzute la art.3 alin.(1) aparține inventatorului salariat, în condițiile prevăzute de Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare.

Art.6 – Pentru invențiile de serviciu prevăzute la art.3 alin.(1) lit.b) care au fost revendicate de către angajator, inventatorul salariat are dreptul la o remunerație stabilită de către angajator.

Art.7 – În lipsa altor prevederi în regulamentul intern al angajatorului referitoare la stabilirea remunerației potrivit art.6, angajatorul poate avea în vedere:

- a) efectele economice, comerciale și /sau sociale care decurg din exploatarea invenției de către angajator sau de către terți, cu acordul angajatorului,
- b) măsura în care angajatorul este implicat în realizarea invenției de serviciu,
- c) aportul creativ al inventatorului salariat, când invenția a fost creată de mai mulți inventatori.

Art.8 – (1) În cazul în care dreptul asupra invenției de serviciu aparține angajatorului, acesta este îndreptățit să depună o cerere de brevet de invenție sau de înregistrare a unui model de utilitate în România și/sau în alte state, cu revendicarea dreptului de prioritate din România.

(2) În aplicarea alin.(1) cererea de brevet de invenție sau de înregistrare a modelului de utilitate va fi însoțită de actul din care rezultă dreptul asupra invenției.

(3) În situația prevăzută la art.5 alin.(4) și (5), inventatorul salariat este îndreptățit să solicite protecția în România și/sau în alte state, cu revendicarea dreptului de prioritate din România.

(4) În cazurile prevăzute la alin.(1) și (3), inventatorul salariat și angajatorul au obligația să se informeze în scris asupra depunerii unei cereri de brevet de invenție sau de înregistrare a unui model de utilitate.

Art.9 – (1) După depunerea cererii de protecție pentru invenția de serviciu, angajatorul va înștiința inventatorul salariat în legătură cu derularea procedurilor de obținere a protecției.

(2) La cererea angajatorului, inventatorul salariat îi va acorda acestuia asistență pentru obținerea protecției și a valorificării invenției.

(3) În situația în care angajatorul nu mai dorește continuarea procedurilor ulterioare depunerii cererii de protecție pentru invenția de serviciu sau nu este interesat în a proteja invenția de serviciu în anumite state, angajatorul va ceda salariatului dreptul la acordarea protecției, sub condiția ca salariatul să acorde angajatorului o licență neexclusivă pentru invenția brevetată. Condițiile de acordare a licenței neexclusive vor fi stabilite prin prevederi ale regulamentului intern al angajatorului. În lipsa acestuia, condițiile de acordare se stabilesc prin acordul părților. Angajatorul va transmite, în timp util și înscrisurile necesare continuării procedurilor.

(4) La solicitarea salariatului, pentru statele în care angajatorul comunică salariatului că nu este interesat să obțină drepturi de proprietate industrială, angajatorul va ceda salariatului dreptul de a solicita protecția invenției de serviciu într-un termen care să îi permită să beneficieze de termenele de prioritate prevăzute de convențiile și tratatele internaționale din domeniul proprietății industriale, la care România este parte.

Art.10 – (1) Invențiile care se încadrează în prevederile art.3 alin.(1) pot face obiectul unui secret comercial.

(2) Inventatorul salariat are obligația de a nu divulga sau publica invenția care se încadrează în prevederile art.3 alin.(1), fără acordul scris al angajatorului. Obligația de a

nu divulga sau publica o au și persoanele, altele decât inventatorul, care prin natura atribuțiilor de serviciu au luat cunoștință de existența invenției.

(3) În cazul divulgării invenției de serviciu de către persoanele prevăzute la alin.(2), poate fi antrenată răspunderea rezultând din contractul individual de muncă încheiat între salariat și angajator, când acesta conține o clauză de confidențialitate.

(4) Când contractul individual de muncă nu conține o clauză de confidențialitate, iar divulgarea invenției de serviciu este făcută de către persoanele prevăzute la alin.(2) și are drept consecință cauzarea unui prejudiciu, aceasta poate atrage răspunderea civilă, așa cum este reglementată de art. 1349 alin. (1) și (2) coroborat cu prevederile art. 1357 din Noul Cod Civil.

Art.11 – (1) Pentru invențiile de serviciu realizate de salariați ai angajatorilor – persoane de drept public, care au în obiectul de activitate cercetarea – dezvoltarea, revendicate de către angajator conform prevederilor prezentei legi sau conform unui contract între părți și valorificate de către angajator, salariatul inventator are dreptul la o cotă procentuală din valoarea venitului realizat de angajator, în urma aplicării invențiilor.

(2) Procentul prevăzut la alin.(1) nu poate fi mai mic de 30%.

Art.12 – (1) Pentru invențiile rezultate în urma desfășurării unor activități de cercetare-dezvoltare sau didactice într-o instituție de învățământ superior, titular al dreptului de protecție, aceasta va acorda inventatorului la cerere, cu titlu gratuit, un drept de exploatare a invenției în domeniul său de activitate didactică și de cercetare, în baza unui contract de licență neexclusivă, chiar dacă inventatorul nu este salariat.

(2) Contractul prevăzut la alin.(1) are o durată de valabilitate egală cu durata desfășurării de către inventator a activităților didactice și de cercetare.

Art.13 – Consilierul în proprietate industrială al angajatorului, care își desfășoară activitatea în domeniul invențiilor, va putea acorda asistență inventatorului salariat, la cererea acestuia, pentru întocmirea comunicării, prevăzute la art.4 alin.(2).

Art.14 – (1) Litigiile dintre angajatori și salariați în legătură cu aplicarea prevederilor prezentei legi sunt de competența instanțelor judecătorești și se soluționează potrivit dreptului comun.

(2) Neîndeplinirea obligațiilor decurgând din prezenta lege, poate atrage răspunderea civilă delictuală a persoanei vinovate, și/sau dacă este cazul răspunderea penală conform prevederilor legale incidente.

Capitolul III

Dispoziții tranzitorii și finale

Art.15 – Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci va emite un Ghid, aprobat prin Ordin al Directorului General și publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, care va include distribuția beneficiilor ce decurg din exploatarea invențiilor de serviciu, armonizat cu cele mai bune practici internaționale.

Art. 16 – Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din 8 august 2007, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alineatul (2) al articolului 38 va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul invențiilor de serviciu, titularului brevetului este obligat să comunice inventatorului intenția sa de renunțare la brevet; la cererea inventatorului, titularul este obligat să îi transmită acestuia dreptul asupra brevetului, sub condiția ca salariatul să acorde angajatorului o licență neexclusivă pentru invenția brevetată.”

2. Alineatul (1) al articolului 63 va avea următorul cuprins:

„(1) Litigiile cu privire la calitatea de inventator, de titular de brevet sau cele cu privire la alte drepturi născute din brevetul de invenție, inclusiv drepturile patrimoniale ale inventatorului din contractele de cesiune și licență sunt de competența instanțelor judecătorești.”

Art.17 – (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, art.5, art.36, art.42 și art.73 din Legea nr.64/1991, republicată, cu modificările ulterioare, se abrogă.

(2) Cererile de brevet de invenție depuse în temeiul art.5 din Legea nr.64/1991, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cererile de model de utilitate, ale inventatorilor salariați depuse la OSIM înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi și pentru care nu s-a luat o hotărâre, urmează regimul juridic prevăzut de normele legale aplicabile la data depunerii cererii titlului de protecție solicitat.

(3) Dispozițiile Legii nr.64/1991, republicată, cu modificările ulterioare, ale Legii nr.350/2007 privind modelele de utilitate, ale Hotărârii Guvernului nr.547/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.64/1991, privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 1457/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.350/2007 privind modelele de utilitate, se aplică în mod corespunzător și invențiilor reglementate de prezenta lege.